

Sisällysluettelo

1	Johdanto	2
2	Konserniohjeen soveltamisala	2
3	Konserniohjeen hyväksyminen ja sitovuus	3
4	Tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano ja nimittäminen	4
5	Tytäryhteisöjen hyvä hallinto- ja johtamistapa	5
6	Tiedottaminen ja luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeuden turvaaminen	7
7	Talouden ja investointien suunnittelu sekä ohjaus	7
8	Konsernivalvonnan, raportoinnin ja riskienhallinnan järjestäminen	8
9	Velvollisuus hankkia kaupungin kanta asiaan ennen päätöksentekoa	9
10	Palvelujen hankinta konserniyhteisöltä	10
11	Kaupunkikonsernin tarkastus ja valvonta	10
12	Konserniohjeen voimaantulo	11

1 Johdanto

Kuntalaki (47 §) asettaa kunnille velvoitteen päättää kuntakonsernin keskeisistä tavoitteista ja konserniohjauksen periaatteista, sekä määrää kunnan konsernijohtosta konserniohjauksen ja konsernivalvonnan järjestäjänä.

Konserniohjeen tavoitteena on yhtenäistää ja tehostaa kaupunkikonsernin johtamis- ja hallintokäytäntöjä siten, että konsernia ja kaupungin muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kaupunkikonsernin kokonaisuus huomioon ottaen. Konserniohjeen tarkoituksena ei ole rajoittaa tytäryhteisöjen toimintavapautta omistajansille asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi, vaan selkiyttää yhteisiä toimintaperiaatteita.

Naantalin kaupunkikonsernin toiminta-ajatuksen lähtökohtana on kaupunginvaltuuston hyväksymä kaupunkistrategia. Tytäryhteisöjen johdon on päätöksenteossään otettava huomioon emoyhteisön odotukset toiminnan suhteen.

Tuloksellinen konsernijohtaminen edellyttää konsernijohtolta ja muulta konsernihallinnolta riittävän monipuolista asiantuntemusta ja kokemusta kaupunkikonsernin johtamisesta, toiminnasta ja taloudesta sekä sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

2 Konserniohjeen soveltamisala

Kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhteisöt, joihin kaupungilla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta. Kaupunkikonserniin kuuluvat yhteisöt on todettu tilinpäätöksessä, jossa on todettu myös osakkuusyhteisöt sekä ne kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä. Tytäryhteisöt ovat Naantalin Energia Oy, Naantalin Satama Oy, Naantalin Vuokratalot Oy ja Naantalin Matkailu Oy.

Naantalin Energia Oy:n omistajapolitiikka on siirtopalvelun tuottaminen valvontamallin mukaisena ja siten, että hinnoittelu on vakaata ja ennakoitavaa. Lisäksi yhtiön tulee huolehtia mahdollisimman häiriöttömän sähkönjakeluverkon ylläpidosta kanta-Naantalissa, kehittää muita liiketoiminta-alueita kokonaisvaltaisesti sekä jakaa omistajalle kulloisenkin tilanteen mahdollistama kohtuullinen osinko. ¹

Naantalin Satama Oy:n omistajapolitiikka on tuottaa satamapalvelut alueelle sijoittuneille yrityksille ja sataman käyttäjille; toimia kauttakulkureittinä ulkomaankuljetuksissa ja lauttaliikenteessä; kehittää ja ylläpitää sataman infrastruktuuria sekä jakaa liiketoiminnan kulloisenkin tilanteen mahdollistamaa kohtuullista osinkoa.

Naantalin Vuokratalot Oy:n omistajapolitiikka on huolehtia hyvin hoidettujen, kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen riittävästä tarjonnasta kaupungissa. Tavoitteena on hyvä käyttöaste ja vähäiset vuokrasaavat sekä yhtiön tulee suorittaa sijoitetulle pääomalle kohtuullinen tuotto.

Naantalin Matkailu Oy:n omistajapolitiikka keskittyy laadukkaiden ja monipuolisten matkailupalvelujen tarjoamiseen alueella yhdessä alueen yrittäjien kanssa. Lisäksi yhtiö vahvistaa ja kehittää kaupungin matkailullista imagoa sekä edistää hallussaan olevien matkailutilojen kaupallista käyttöä matkailua hyödyntävästi.

Konserniohje koskee kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä, osakkuusyhteisöissä ja säätiöissä kaupungin edustajien tulee pyrkiä siihen, että kaupungin konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

3 Konserniohjeen hyväksyminen ja sitovuus

Kuntalain (14 §) mukaan kunnanvaltuuston tehtävänä on päättää omistajaohjauksen periaatteista sekä hyväksyä konserniohjeet. Kaupunginhallituksella on oikeus yksittäistapauksessa antaa konserniohjeista poikkeava toimintaohje tytäryhteisön hallinnossa toimivalle, esimerkiksi toimielimen jäsenelle ja yhtiökokousedustajalle.

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kaupungin tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa ja hallituksessa. Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa tytäryhteisöä koskevien säännösten kanssa, tytäryhteisön johdon on ilmoitettava ristiriidasta mahdollisimman nopeasti kaupunginjohtajalle. Tarvittaessa tytäryhteisö ja kaupunki hankkivat yhteisen juridisen kannanoton ristiriidan ratkaisemiseksi.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

Käyttäessään omistajaohjausta kaupunki ottaa huomioon kutakin tytäryhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei käytetä siten, että tytäryhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Konsernijohto, konsernijohtoon tehtävät sekä toimivalta on määritelty kaupungin hallintosäännössä. Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen konsernijaosto ja kaupunginjohtaja.

Kaupunginhallitus

- 1 vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle;
- 2 vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoi konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan;
- 3 antaa valtuustolle puolivuositain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä;
- 4 arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta sekä;
- 5 käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa;

Kaupunginvaltuusto 23.4.2018 § 24
Kaupunginvaltuusto 24.8.2020 § 56

- 6 antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämässä asioissa;
- 7 vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista;
- 8 nimeää kaupungin ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin sekä;
- 9 nimeää yhtiökokousedustajat tai vastaavat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Konsernijaosto seuraa ja arvioi yhteisöjen tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä kaupunginhallitukselle.

Kaupunginjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan. Kaupunginjohtaja voi tehtävän toteuttamista varten nimetä muita viranhaltijoita avustamaan häntä konsernin tytär- ja osakkuusyhtiöiden toiminnan ja talouden seurannassa.

4 Tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano ja nimittäminen

Kuntalain 47 §:n mukaan kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus sekä strateginen merkittävyys.

Kaupunginhallitus päättää hallitusjäsen ehdokkaiden nimeämisestä tytäryhteisöjen hallituksiin.

Hallituksen jäseniltä edellytetään kollektiivina yhteisön toimialan talouden ja liiketoiminnan tuntemusta sekä asiantuntemusta sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Lähtökohtana on, että hallituksen jäsenillä on kyky tasavertaiseen keskusteluun tytäryhteisön toimivan johdon kanssa ja kyky itsenäiseen päätöksentekoon. Hallitusten kokoonpanossa huomioidaan myös tytäryhteisön toiminnan laajuus sekä sen strateginen merkitys kaupunkikonsernissa. Hallituksen jäsenillä tulee olla riittävästi aikaa perehtyä ja sitoutua tytäryhteisön toimintaan sekä sen kehittämiseen. Tarvittaessa tytäryhteisö järjestää hallituksen jäsenille riittävää koulutusta osaamisen tukemiseksi ja ylläpitämiseksi.

Hallitusten jäsenten valinnassa kiinnitetään lisäksi huomiota jäsenten riippumattomuuteen ja mahdollisten eturistiriitojen vaikutukseen tytäryhteisön hallituksen toimintaan. Tytäryhteisön palveluksessa olevaa työntekijää ei voida nimetä omistajan edustajana saman tytäryhteisön hallitukseen.

Hallitusjäsen ehdokkaiksi nimetään ja valitaan tasa-arvolain mukaisesti tasapuolisesti naisia ja miehiä. Tytäryhteisöjen hallituksiin nimetään kaupunkikonsernin ulkopuolisia henkilöitä, mikäli se on kaupunkikonsernin kokonaisedun näkökulmasta perusteltua.

Hallituksen jäsenten on annettava suostumus tehtävään. Suostumuksen yhteydessä hallituksen jäsenten on täytettävä perustietoilmoitus, jossa ilmoitetaan mm. keskeinen työkokemus, samanaikaiset luottamustoimet ja mahdolliset sidonnaisuudet.

Hallituksen on arvioitava vuosittain omaa työskentelyään ja kokoonpanon uudistustarpeita.

Tytäryhteisöjen hallituksen jäsenten palkkiot määrätään yhtiökokouksessa kaupunginhallituksen suosittelemalla tavalla.

5 Tytäryhteisöjen hyvä hallinto- ja johtamistapa

Kuntalain 47 §:n mukaan konserniohjeisiin tulee sisällyttää tarpeelliset määräykset kunnan tytäryhteisön hyvästä hallinto- ja johtamistavasta.

Tytäryhteisöjen tulee hyväksyä yhteisöissä noudatettavat hyvän hallinnon ja johtamistavan periaatteet. Ne varmistavat, että tytäryhteisöissä toteutuvat terveet liikeperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus sekä asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Lisäksi ne varmistavat, että kaupungin omistuksia hoidetaan tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kaupunkikonsernin kokonaisueta turvaten.

Hallitus vastaa siitä, että tytäryhteisössä noudatetaan hyvää liiketapaa ja lahjonnan vastaisia periaatteita. Tytäryhteisöt eivät saa osallistua poliittisen toiminnan tukemiseen suorilla eikä epäsuorilla toimenpiteillä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajat ja kaupunginjohtaja osallistuvat tytäryhteisöjen strategiavalmisteluun siten, että aiheesta pidetään esimerkiksi yksi yhteinen tilaisuus.

Yhtiökokous

Yhtiökokous on osakeyhtiön ylin päätöksentekuelin, jossa osakkeenomistajat osallistuvat yhtiön ohjaukseen ja valvontaan. Yhtiökokous päättää sille osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvista asioista. Tilikauden aikana yhtiössä on järjestettävä yksi varsinainen yhtiökokous ja tarvittaessa ylimääräisiä yhtiökokouksia.

Hallitus

Tytäryhteisön hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitus ohjaa ja valvoo yhtiön toimivaa johtoa, nimittää ja erottaa toimitusjohtajan, hyväksyy yhtiön strategian ja valvoo sen toteuttamista, hyväksyy riskienhallinnan periaatteet sekä varmistaa johtamisjärjestelmän toiminnan.

Hallituksen tehtävänä on edistää yhtiön ja osakkeenomistajien etua. Yhtiön hallituksen on huolehdittava, että sillä on toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä strategia, jonka toteutumista seurataan, arvioidaan ja raportoidaan säännöllisesti ja riittävän usein.

Hallitus on kollektiivisesti vastuussa päätöksistään. Vastuu voi tietyin edellytyksin syntyä, vaikka jäsen on ollut poissa hallituksen kokouksesta. Hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat henkilökohtaisessa vastuussa vahingosta, jonka hän on tehtävässään huolellisuusveloitteen vastaisesti tahallaan tai

huolimattomuudesta aiheuttanut yhtiölle. Hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on korvattava myös vahinko, jonka hän on tehtävässään muuten osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä rikkomalla tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut yhtiölle, osakkeenomistajalle tai muulle henkilölle.

Hallituksen puheenjohtaja

Hallituksen puheenjohtajan tehtävänä on muun muassa

- huolehtia, että hallitus on toimintakykyinen ja päätösvaltainen
- johtaa hallituksen työskentelyä niin, että hallitus huolehtii tehtävistään mahdollisimman tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti
- toimia toimitusjohtajan esimiehenä
- seurata toimitusjohtajan tehtäviä ja valvoa, että toimitusjohtaja on tehtäviensä tasalla
- vastata siitä, että hallitus kokoontuu tarvittaessa tai jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sitä vaatii
- hyväksyä toimitusjohtajan laatiman esityslistan hallituksen kokouksia varten
- johtaa ja kehittää hallituksen työskentelyä
- huolehtia osaltaan siitä, että kaupungin tytäryhtiöissä noudatetaan kaupungin omistajapolitiittisia ohjeita ja konserniohjetta
- huolehtia siitä, että mahdollisissa konsernijohtoon ennakkokäsityksen selvittämisen piiriin kuuluvissa asioista on ennen hallituksen lopullista päätöstä hankittu konsernijohtoon ennakkokäsitys
- huolehtia siitä, että lakisääteiset ja yhtiöjärjestyksessä määrätyt toimenpiteet ja niihin liittyvät päätökset tehdään ajallaan
- hyväksyä toimitusjohtajan edustus yms. menot, lomat ja muut vapaat
- pitää tarvittaessa yhteyttä hallituksen jäseniin ja toimitusjohtajaan kokousten välillä
- pitää tarvittaessa yhteyttä kaupungin konsernijohtoon ja muihin sidosryhmiin myös yhtiökokousten välillä
- vastata siitä, että hallituksen työskentelyssä noudatetaan hallituksen hyväksymän työjärjestyksen määräyksiä
- vastata siitä, että hallitus suorittaa vuosittain toimintansa ja työskentelytapojensa itsearviointin.

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa lain ja hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja saa ryhtyä yhtiön toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen epätavalliseen tai laajakantoisiin toimiin vain hallituksen valtuuttamana. Toimitusjohtaja huolehtii yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon järjestämisestä lainmukaisella ja luotettavalla tavalla. Toimitusjohtajalla on itsenäinen vastuu tehtäväpiirinsä kuuluvien asioiden hoitamisesta.

Toimitusjohtajan nimittää ja erottaa hallitus.

Yhtiön hallituksen puheenjohtajan on hankittava kaupunginhallituksen ennakokäsitys tytäryhtiön toimitusjohtajan ja hänen pitkäaikaisen (vähintään neljä kuukautta) sijaisensa valintaan ja palkkaukseen sekä sen olennaiseen muutokseen.

Toimitusjohtajan palvelussuhteen keskeisistä ehdoista on laadittava yhtiön ja toimitusjohtajan välillä kirjallinen toimitusjohtajasopimus, jonka hallitus hyväksyy.

6 Tiedottaminen ja luottamushenkilöiden tiedonsaantioikeuden turvaaminen

Kuntalain 29 §:n mukaisesti kunnan on tiedotettava kunnan toiminnasta asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin kunnan osallistumisen yhteistoimintaan tai muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan.

Tytäryhteisöjä koskevasta tiedotuksesta vastaa yhteisön puolesta hallitus ja toimitusjohtaja sekä kaupungin puolesta kaupunginjohtaja. Tytäryhteisön tiedottaminen tukee kaupunkikonsernin asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa.

Kuntalain 83 §:n 2 momentin mukaan luottamushenkilöllä on oikeus saada kunnan konsernijohtolta konsernijohtoon hallussa olevia kaupungin tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Tytäryhteisöt antavat tietoja riittävästi ottaen huomioon yhteisön toiminnan luonne. Luottamushenkilö ei saa luovuttaa tietojensaantioikeuden nojalla saamiaan tietoja eteenpäin, koska tiedot on tarkoitettu vain hänelle henkilökohtaisesti luottamustehtävän hoitamista varten. Asiakirjoihin tulee merkintä, mikäli ne ovat salassa pidettäviä. Tietopyyntö esitetään kirjallisesti kaupunginjohtajalle.

7 Talouden ja investointien suunnittelu sekä ohjaus

Talouden ja investointien suunnittelun lähtökohtana ovat kaupunkistrategia, omistajapolitiikka, kaupungin ja tytäryhteisön palvelutuotanto- ja kehittämistavoitteet, investointien lisäarvo sekä arviot toimintaympäristön muutoksista. Merkittävien investointi- ja muiden päätösten yhteydessä tehdään kaupunkikonsernin näkökulmasta koordinoitu vaikutusten ja riskien arviointi sekä suhteutetaan päätökseen sisältyvät riskit hyväksyttävään riskitasoon. Merkittävät taloudelliset ratkaisut ja investoinnit ovat asioita, joista tytäryhteisön tulee hankkia kaupungin kanta ennen päätöksentekoa.

Kaupunginvaltuusto 23.4.2018 § 24

Kaupunginvaltuusto 24.8.2020 § 56

Kaupunginjohtaja neuvottelee tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhteisöjen toiminta on kaupunkikonsernin kokonaisedun mukaista. Tytäryhteisöjen taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin.

Tytäryhteisöt hankkivat vieraan pääoman ehtoisen rahoituksen markkinaehtoisesti, kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla joko suoraan pääomamarkkinoilta tai konsernin sisäisellä rahoituksella, taikka ARA-rahoituksena. Vieraan pääoman hankinta on kuitenkin tehtävä yhteistyössä emoyhteisön kanssa.

Pitkäaikaisen sijoittamisen periaatteet ohjeistetaan toimintaohjeessa tai neuvottelemalla emoyhteisön kanssa. Tapauskohtaisesti voidaan harkita takauksen antamisesta tytäryhteisölle.

8 Konsernivalvonnan, raportoinnin ja riskienhallinnan järjestäminen

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohdon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaa, analysointia ja raportointia.

Kaupunginhallitus seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan vaikuttavuutta, kustannustehokkuutta ja taloudellisen aseman kehittymistä. Tytäryhteisön on annettava kaupunginhallitukselle kaupunkikonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot.

Tytäryhteisöjen tilikauden tulee olla kalenterivuosi, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä. Tytäryhteisöjen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä tulee noudattaa soveltuvaa yhteisöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätössäännöksiä, kuntalain mukaisia konsernisäännöksiä sekä hyvää kirjanpilotapaa.

Tytäryhteisöjen tulee toimittaa kaupungille tiedot konsernitilinpäätöksen laatimista varten. Rahatoimi antaa tarkemmat ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimiseksi tarvittavista tiedoista, laadinta-aikataulusta, tiedonannon määräajoista ja mahdollisista tiedonantopohjista tilinpäätös- ja toimintakertomustietojen ilmoittamisessa.

Tytäryhteisöt raportoivat toiminnastaan ja taloudestaan kaupunginhallitukselle sen antamien tarkempien ohjeiden mukaisesti kaksi kertaa vuodessa (tilinpäätös ja puolivuotisraportti). Tilinpäätöksen yhteydessä tytäryhteisöjen tulee toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden lisäksi raportoida myös yhteisön toiminnan ja talouden kehityksestä (esim. merkittävät investoinnit) sekä mahdollisista toimintaan liittyvistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Tytäryhteisöllä tulee olla raportointia varten riittävät talouden ja toiminnan seuranta- ja mittausjärjestelmät.

Merkittävät poikkeamat hyväksytystä suunnitelmasta, talousarviosta tai rahoitusasemasta on raportoitava aina välittömästi kaupunginjohtajalle. Tarvittaessa tytäryhteisön on annettava konsernijohdon pyynnöstä muitakin selvityksiä toiminnastaan ja taloudestaan.

Tytäryhteisöjen hallitusten on huolehdittava siitä, että riskienhallinnan periaatteet on määritelty ja että yhteisön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niitä seurataan. Tytäryhteisöt raportoivat kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan toimivuudesta ja merkittävistä riskeistä sekä riskienhallinnan toimivuudesta ja riittävydestä. Käytännössä raportointi toteutetaan vuosittain kaupungin toimintakertomuksen yhteyteen laadittavassa raportissa. Tämän lisäksi tytäryhteisön hallituksen on raportoitava viipymättä kaupunginjohtajalle, jos yhtiön toimintaan liittyvän merkittävän riskin realisoituminen on todennäköistä.

Tytäryhteisöjen tulee huolehtia hallitustensa jäsenten osalta riittävästä vastuuvakuutuksesta.

9 Velvollisuus hankkia kaupungin kanta asiaan ennen päätöksentekoa

Kuntalain (47 §) mukaan tytäryhteisöjen tulee hankkia kunnan kanta päätettävään asiaan ennen päätöksentekoa. Kirjallinen kannanotto tulee hankkia asiaan silloin, kun päätettävä asia merkittävästi vaikuttaa tytäryhteisön tai kaupungin toimintaan tai taloudelliseen vastuuseen.

Tytäryhteisön johdon tulee toimia huolellisesti ja yhteisön edun mukaisesti. Kaupungin kannan hankkimisessa ei ole kyse tytäryhteisön sisäisen päätöksenteon tai toimitusjohtajan tai hallituksen vastuun siirtämisestä konsernijohtolle. Lopullinen päätösvalta ja vastuu ovat kaupungin kannan hankkimista edellyttävästä asiasta aina tytäryhteisön omalla päätöksentekovelvollisuudella, vaikka kaupungin kanta päätettävään asiaan on hankittu.

Tytäryhteisön hallituksen on hankittava asian valmisteluvaiheessa kaupungin hallituksen kannanotto seuraaviin toimenpiteisiin:

- tytäryhteisön perustaminen ja osakkeiden hankinta, mikäli ei ole erityisesti annettu yhtiön tehtäväksi;
- yhteisön toiminta-ajatuksen, toiminnan tai juridisen rakenteen muuttaminen;
- asioihin, jotka olennaisilta osin poikkeavat kaupunkistrategiassa ja talousarviossa tytäryhteisöille asetetuista tavoitteista;
- hallituksen yhtiökokoukselle tekemästä voitonjakoehdotuksesta;
- yhtiöjärjestyksen muuttaminen;
- yhtiön henkilöstön kannustinjärjestelmä ja sen muutokset;
- pääomarakenteen merkittävä muuttaminen;
- varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tai siihen vain epäsuorasti liittyvät investoinnit ja niiden rahoitus;
- kiinteistö- ja yrityskaupat sekä toimintaan nähden merkittävät investoinnit;

Kaupunginvaltuusto 23.4.2018 § 24

Kaupunginvaltuusto 24.8.2020 § 56

- toimintaan nähden tärkeän omaisuuden tai oikeuksien (ml. immateriaali-oikeudet) hankkiminen, myyminen, vuokraaminen, luovuttaminen tai panttaaminen;
- toimintaan nähden merkittävä lainanotto ja -anto sekä vakuuksien, taakusten taikka muiden yhtiöitä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen muuttaminen;
- johdannaisinstrumenttien käyttö sijoitustarkoitukseen;
- muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvat tai epätavallisin ehdoin tehtävät sopimukset yhtiön ja sen osakkeenomistajan taikka hallituksen jäsenen välillä, kyseisten sopimusten muuttaminen sekä sopimukseen perustuvista oikeuksista luopuminen;
- periaatteelliset tai taloudellisesti merkittävät sopimukset ja toiminnan laajakantoiset muutokset, merkittävät henkilöpoliittiset ratkaisut;
- eläkeyhtiön valinta ja vaihtaminen; sekä
- yhteisön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen.

Kaupunginhallitus antaa voitonjakoehdotuksen vuosittain 31.10 mennessä.

10 Palvelujen hankinta konserniyhteisöltä

Palveluja hankittaessa (kuten hallinto-, tietohallinto-, materiaali-, tila- ja kunnossapitopalveluja) on selvitettävä kaupunkikonsernin tarjoamat palvelut ja niiden kilpailukykyisyys muihin käytettävissä oleviin vaihtoehtoihin nähden.

11 Kaupunkikonsernin tarkastus ja valvonta

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtaja vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta.

Tytäryhteisön tilintarkastajaksi valitaan kaupungin tilintarkastusyhteisö.

Tarkastuslautakunnalla on oikeus saada tytäryhteisöiltä tietoja valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen ja kaupunkikonsernin tuloksellisuuden arviointia varten. Tarkastuslautakunta voi kutsua tytäryhteisön toimielimen jäsenen tai palveluksessa olevan henkilön kuultavaksi lautakunnan kokoukseen. Tarkastuslautakunnan jäsen ei saa paljastaa haltuunsa saamaa salassa pidettävää tietoa sivulliselle.

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus saada tytäryhteisöiltä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan, arviointi- ja kehittämistoiminnan sekä muun tarkastustoiminnan edellyttämät tiedot. Sisäisen tarkastuksen henkilöstö ei saa paljastaa sivulliselle haltuunsa mahdollisesti saamaansa salassa pidettävää tietoa.

Kaupunginvaltuusto 23.4.2018 § 24

Kaupunginvaltuusto 24.8.2020 § 56

12 Konserniohjeen voimaantulo

Tämä konserniohje kumoaa 28.2.2011 valtuustossa hyväksytyn konserniohjeen. Tämä konserniohje astuu voimaan 23.4.2018 alkaen ja on voimassa toistaiseksi.

¹ Naantalin Energia Oy:tä koskeva kappale muutettu ja hyväksytty kaupunginvaltuustossa 24.8.2020 § 56